

Hans Majestet Kongens tale til det 80de ordentlige Storting ved dets åpning.

Hr. president, folkets representanter.

Jeg hilser Stortinget velkommen til ansvarsfull gjerning og ønsker at dets arbeide må bli til fedrelandets gagn.

Forholdet til fremmede makter er vennskapelig.

Under almindelig tilslutning har folket i 1930 feiret 900-årsminnet om Kong Olavs fall på Stiklestad og 25-årsminnet om 1905.

Kronprinsparret har 9 juni 1930 fått en datter, som i dåpen fikk navnet Ragnhild Alexandra.

Norge er under Folkeforbundets 11te Forsamling innvalgt i Folkeforbundets Råd for tidsrummet 1930—33.

Generalakten om fredelig bileggelse av mellempfolkelige tvister er nu i sin helhet tiltrådt av Norge.

Med Island, Portugal og Østerrike er der undertegnet altomfattende voldgiftsavtaler.

Ut fra det syn at alt som fører i retning av lettere og friere omsetningsforhold mellom landene har betydning for vårt lands økonomiske og politiske velferd, har Regjeringen 22 desember 1930 i Oslo undertegnet en gjensidig overenskomst med Belgia, Danmark, Holland og Sverige, som går ut på at landene skal holde hinannen underrettet for såvidt der påtenkes endringer i deres tolltariffer. Overenskomsten vil bli forelagt Stortinget til godkjennelse.

Der er opnevnt et Ishavsråd med den oppgave å være rådgivende for myndighetene i spørsmål angående våre arktiske interesser.

Landet har også i 1930 vært skånet for større arbeidskonflikter, og der har på mange områder vært fremgang. Men den økonomiske verdenskrise, som satte inn høsten 1929 med sterkt fallende prisnivå og derav følgende arbeidsledighet, har i løpet av 1930 nådd også vårt land og er blitt særlig merkbar i annet halvår. Den kjennetegnes bl. a. ved en voksende arbeidsløshet og ved at en stor del av vår handelsflåte har måttet gå i oplag.

Forholdet krever den største oppmerksomhet fra statsmyndighetenes side. De skritt som har vært tatt bl. a. til støtte for vanskeligstilte kommuner og til lette av gjelds-

72680

trykket, har vist sig formålstjenlig, men krisens utvikling i den siste tid nødvendiggjør ytterligere forholdsregler.

Særlig har trykket vist sig sterkt for vårt skogbruk og vår treindustri, og Regjeringen har derfor opnevnt en allsidig sammensatt kommisjon for å undersøke og fremkomme med forslag til rådebot for den i disse næringer opståtte situasjon.

Der er nedsatt en komité for å undersøke arbeidsløshetens årsaker og midler til dens avhjelp, herunder også mulige botemidler mot arbeidsløsheten blandt ungdommen.

Regjeringen fortsetter arbeidet for å styrke lønnsomheten i jordbruk og fiskeri bl. a. ved å søke skapt bedre organisasjon og omsetningsforhold. Sildeloven av mars 1930 vil bli foreslått fornyet for 3 år, men i en mer almindelig form så at loven kan dekke tilsvarende behov også i andre eksportgrener.

Et lyspunkt danner det rummeligere pengemarked. Dette har muliggjort fordelaktig konvertering av en rekke dyre offentlige lån og betyr også for den private virksomhet en følelig lettelse. Diskontoen, som ved årets begynnelse var 5 %, kunde i mars nedsettes til 4½ % og er siden 8 november 4 %, den laveste sats vi har hatt siden 1898.

Som følge av den almindelige nedgang har budgettoppgjøret for neste termin voldt større vanskeligheter enn ifjor. Av hensyn til arbeidsledigheten har man dog undgått nedskjæring av arbeidsbudgettene som tvert om er i nogen grad øket.

Da veiavgiftene antas å inngå med et større beløp enn før, er ikke alene en forhøielse av veibudgettet blitt mulig, men også en lettelse av fylkenes veitgifter.

For jernbanene foreslås betydelige takstnedsettelse.

Beverningsskatten foreslås ophevet. Avgift på utskjenkning av alkoholholdige drikke vil dog bli bibeholdt og avgiften på brennevinnsomsetning noget forhøiet.

Fondsskatten foreslås lettet ved at pliktig fondsavsetning etter aktie- og banklovgivningen fritas for skatten og ved at der gis refusjon ved utdeling av tidligere fondsbeskattet inntekt.

Derimot har budgettets stilling ikke muliggjort ophevelse eller nedsettelse av den ekstraordinære formuesskatt, som derfor foreslås midlertidig forlenget.

Der vil bl. a. bli forelagt Stortinget:

Proposisjon om ny forsvarsordning.

Proposisjon om den fremtidige ordning av Vinmonopolet.

Likeledes vil der fremsettes forslag om nyorganisasjon av statspolitiet.

Ved kongelig resolusjon 22 juli 1930 blev den såkalte Lilleborgkonsesjon gitt på vilkår som skulde trygge den norske margarinindustri. Da konsesjonen imidlertid strandet, fordi kontrollmyndighetene fant at trustloven ikke gav adgang til å godta den foreslåtte margarinoverenskomst, vil Regjeringen fremsette lovforslag som åpner sådan adgang.

Av andre lovforslag som vil bli forelagt Stortinget, skal nevnes:

Om norrøn artiumslinje.

Om skogvern.

Om edruelighetsnevnder og behandling av drikkefeldige.

Om endring i margarinloven.

Om endring i kommunevalgloven.

Om endring av konsesjonslovens § 36 siktende på nedsettelse av grensen for adgang til konsesjonsfri erhvervelse av aktier.

De vanskeligheter av økonomisk art som verdenskrisen medfører også for vårt land, stiller nye krav til folkets samhold, offervilje og utholdenhet. Men ved et bevisst fortsatt samarbeid på det sunde grunnlag som er skapt ved de siste års bestrebelser og med den tiltaksløst, arbeidsvilje og nøisomhet som preger vårt folks virksomhet på land og sjø, er der grunn til å se fremtiden med fortrosthing i møte.

Jeg ber Gud signe Stortingets gjerning og erklærer herved Norges 80de ordentlige Storting åpnet.

Gitt på Oslo slott 13 januar 1931.
Haakon

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

Joh. Ludv. Mowinckel

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

VI Haakon 80de Storting

B. Rolsted

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)

(Faint mirrored text from the reverse side of the page)